

**Методичні рекомендації
щодо організації та проведення I етапу Всеукраїнської учнівської
олімпіади з української мови та літератури у 2026/2027 навчальному році**

Дата проведення: 01 листопада 2026 року

Початок олімпіад: о 10.00 год.

Кількість годин: 3 години

Учасники: 8 -11 класи

Порядок організації та проведення I етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з української мови та літератури у 2026/2027 навчальному році здійснюється відповідно до Положення про учнівський олімпіадний і турнірний рух (затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 30 грудня 2024 року, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06 лютого 2025 року за №187/43593), наказу Міністерства освіти і науки України від 24 серпня 2026 року №1476 «Про проведення Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів у 2026/2027 навчальному році», наказу управління освіти і науки Волинської обласної державної адміністрації від 14 вересня 2026 року № 260 «Про організацію та проведення I етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів у 2026/2027 навчальному році».

Звертаємо Вашу увагу на те, що умовами проведення I етапу олімпіади є **добровільна** участь здобувачів освіти та дотримання законодавства України в частині забезпечення заходів безпеки, пов'язаних із запровадженням правового режиму воєнного стану в Україні.

1. I етап Всеукраїнської учнівської олімпіади з української мови та літератури відбудеться **01 листопада 2026 року**.

2. У I етапі Всеукраїнської учнівської олімпіади з української мови та літератури у 2026/2027 навчальному році візьмуть участь учні 8-11 класів.

3. *Характеристика завдань.* Завдання олімпіади відповідають сучасним вимогам щодо вивчення української мови та літератури, орієнтовані на мовну та літературну компетентність учнів, неординарність мислення, творчість.

Завдання з української мови вибудовуватимуться в такому форматі: написання творчої роботи на одну із запропонованих світоглядно-філософських чи суспільних тем; виконання повного синтаксичного розбору складного або ускладненого речення з підкресленням членів речення, надписуванням частин мови, побудовою структурної схеми, наданням загальної характеристики конструкції та обґрунтуванням уживання розділових знаків; комплекс чітких лаконічних практичних завдань із фонетики, орфоепії, орфографії, граматики, фразеології, лексикології, словотвору та дотримання норм «Українського правопису» (Рішення Національної комісії зі стандартів державної мови від 01 березня 2026 року № 47 «Про затвердження Українського правопису як стандарту державної мови»); розкриття креативно-стилістичних здібностей учасників через створення тексту у визначеному жанрі (навчальної казки, рекламного тексту підручника, офіційної промови тощо) із застосуванням окремих граматичних

форм; редагування мовних конструкцій із лексичними, граматичними, орфографічними та стилістичними помилками відповідно до чинних норм сучасної української літературної мови.

Комплект олімпіадних завдань охоплює програмовий матеріал із різних розділів курсу за попередні роки навчання та теми, які учні повинні були опанувати до терміну проведення олімпіади відповідно до чинних навчальних програм для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. Завдання для здобувачів освіти 8-9 класів НУШ побудовані на компетентнісному підході. Вони спрямовані на знанняву та діяльнісну парадигму, яка включає й власне ставлення до висловленого.

Українська мова

Клас	Тема
8	Головні та другорядні члени речення (включно)
9	Складне речення, його ознаки (включно)

Оскільки в старших класах уже не вивчається нових мовних тем, то в 10 - 11х класах будуть запропоновані завдання і за курс 5 – 9-х класів.

Поради щодо написання твору

Творчі роботи учні пишуть переважно в художньому, публіцистичному стилях і використовують жанри, притаманні кожному з цих стилів. Учні мають уміти правильно ділити текст на абзаци – частини, що містять певну думку. Не варто робити великих абзацив, у яких висловлено кілька думок, і, навпаки, шматувати текст на маленькі частини по два-три речення. Варто звернути особливу увагу на такий вид роботи, як есе, його структуру, вимоги до написання.

Обсяг письмового твору з української мови

Клас	8-й	9-й	10-й	11-й
Кількість сторінок	до 2,0	до 2,5	до 3,0	до 3,0

Оцінювання результатів виконання завдань з української мови здійснюється за критеріями, вказаними безпосередньо в завданнях. При оцінюванні письмових творів учнів/учениць варто керуватися критеріями оцінювання письмових переказів / творів / есе.

При оцінюванні синтаксичного розбору складного речення пропонуємо користуватися схемою та зразком повного синтаксичного розбору складного речення, поданими в підручниках, оцінюючи крок за кроком кожен одиницю речення й вимог до його розбору.

Для точнішого визначення балів за письмове завдання, пов'язане з твором (есе), для виявлення найбільш творчих і грамотних учасників, варто виставити бал, що буде сумою (а не середнім арифметичним) балів за змістове й мовленнєве оформлення твору.

Українська література

Клас	Тема
8	Тарас Шевченко (<u>включно</u>)
9	до Бароко (<u>включно</u>)
10	до І.Франка (<u>включно</u>)
11	до В.Підмогильного (<u>включно</u>)

Завдання з української літератури для кожного класу мають спільну структуру. Учня усіх класів необхідно написати есе, письмово дати відповіді на запитання та виконати завдання бліцу, пов'язані з теорією літератури, аналізом твору тощо.

Одним із традиційних завдань із літератури є завдання, яке передбачає аналіз художнього тексту. Зазвичай для аналізу подано невеликий художній текст (найчастіше поезія) чи його фрагмент для того, щоб учень продемонстрував навички цілісного аналізу тексту або ж паспортизації художнього твору, що реалізується через уміння послуговуватися літературознавчими знаннями та вміннями, виступити в ролі літературного критика, виявляючи свою літературознавчу майстерність, продемонструвати знання й розуміння родів та видів літератури, художніх засобів тощо.

4. *Умови.* Початок олімпіади о 10.00. Час роботи над завданнями – 3 астрономічні години для всіх паралелей – відраховується з того моменту, коли учні отримали завдання.

Під час виконання завдань учням не дозволяється користуватися додатковою літературою (підручниками, посібниками, довідниками тощо).

Черговими в аудиторіях, де учні виконують завдання, можуть бути педагогічні працівники, які не є фахівцями з філології. Особисті речі учнів разом із мобільними пристроями мають зберігатися в аудиторії на спеціально відведеному місці. Перед початком олімпіади рекомендуємо організаторам провести інструктаж для учнів щодо вимог оформлення роботи, терміну її виконання та правил поведінки під час олімпіади (заборонено спілкування між учасниками олімпіади, використання мобільних телефонів та інших гаджетів).

Оргкомітетам необхідно забезпечити однакові умови для виконання учасниками запропонованих завдань та дотримання однакових вимог при перевірці робіт, згідно з критеріями оцінювання.

Шифрування робіт здійснюють *члени організаційного комітету* після того, як усі учні здали роботи.

5. *Оцінювання.* Поряд із кожним завданням вказуватиметься максимально можлива кількість балів, яку учень може одержати за їх виконання, що допоможе як учням у процесі їх виконання, так і членам комісій під час перевірки олімпіадних робіт.

Оскільки, при перевірці робіт мають застосовуватися однакові критерії, тому бажано, щоб на всій паралелі задачу перевіряв один член журі. *Чернетки не перевіряються.*

Якщо почерк учасника ускладнює прочитання відповіді (наприклад, слова написані нерозбірливо або можуть бути витлумачені по-різному), журі перевіряє

лише ту частину, яку вдалося однозначно прочитати та оцінити. Йдеться виключно про розбірливість почерку, а не про змістовну (історичну чи логічну) частину відповіді, виконану зрозумілим почерком. Під час апеляції учасників учень не має права заявляти про необхідність прочитання нерозбірливого тексту членам журі.

З метою здійснення якісної та неупередженої перевірки завдань журі Олімпіади оцінює роботи за єдиними критеріями оцінювання.

Крім того, потрібно звернути увагу, що підсумкові протоколи, звіти про проведення I етапу олімпіад з навчальних предметів, заявки на участь команди у II етапі, оргкомітети I етапу надсилають протягом 14 календарних днів після завершення відповідної олімпіади Волинській обласній МАН (на адреси: м.Луцьк, вул. В.Чорновола, 3, каб. 212 volyn.olimp@gmail.com).